

Banverket Huvudkontoret
781 85 Borlänge

Viltstängsel mm i samband med utbyggnad av Svealandsbanan

Vi tror, att vi inte behöver välja antingen en bra infrastruktur eller ett rikt djurliv. Vi tycker, att vi bör ha båda delarna i ett landskap, som i så hög grad som det sörmländska har tagits i anspråk av civilisationen. Först då tillgodoses samhällsintresset som helhet.

Vi yttrar oss här om Svealandsbanan men också generellt om banor med hög turtäthet och/eller banor med höghastighetståg.

Banverket och tågoperatören SJ bedriver ett intensivt arbete för att öka punktligheten för tågen på Svealandsbanan. Spårkapaciteten är klart otillräcklig i förhållande till efterfrågan på tågtrafik. I detta läge diskuteras att på sikt bygga dubbelspår mellan Södertälje och Eskilstuna och binda på dubbelspåret fram till Folkesta.

Utöver signalfel, haverier på rullande materiel och elfel drabbas tågtrafiken idag också av ett antal viltolyckor, som stoppar tågtrafiken och stör trafikrytmen med ytterligare förseningar som följd.

I samband med att det planeras för nybyggnation av spårkapacitet längs Svealandsbanan i Eskilstuna och Strängnäs kommuner skulle vi vilja se, att Banverket använder denna sträcka som ett demonstrationsobjekt, där man kombinerar ökad punktlighet på järnvägen med omtanke om det landskap och de landskapsfunktioner, som järnvägen genomkorsar. Eftersom biologisk mångfald är ett nationellt miljömål, bör detta på sikt ingå i projekteringsanvisningar för kommande järnvägsobjekt. Överkörda örnar har drastiskt ökat. För dessa fåglar är det döda viltet ett dukat smörgåsbord främst vintertid. Deras födosök är naturligt inriktat mot att äta as. Eftersom det inte finns någon större förekomst av as vid lantgårdarna, söker de sig till trafikdödat vilt eller annat fallvilt. I praktiken fungerar järnvägarna som ätelplatser.

Om örnarna inte blir överkörda, flyger de in i luftledningen, då de lyfter, när tågen kommer. Orsaken är bl.a., att tågens hastighet har ökat, att ljudet från skenskarvarna är borta, samt att snö har en dämpande effekt på ljud. Örnarna hinner inte reagera.

Vi föreslår, att Banverket i samband med nybyggnation sätter upp viltstängsel i kombination med viltbroar. Vägverket lär ha tagit fram sådana övergångar över landsvägar. Broarna måste vara tillräckligt breda och anpassade till omgivningen. Där så är lämpligt, kan dessa broar också fungera som ett hjälpmedel för pågående markanvändning. Bärigheten anpassas efter behovet på respektive plats. På enstaka platser, där trycket från vildsvin är stort, bör det sättas upp viltstängsel speciellt anpassade för vildsvin.

Banverket bör också etablera samarbete med jägarnas organisationer, så att utfodringsplatser för vildsvin och hjortar förläggs så långt bort från järnvägarna som möjligt.

Med dessa åtgärder åstadkommer man enligt vår åsikt följande fördelar:

- vi får behålla en komplett fauna, som även innehåller uthålliga bestånd av rovfåglar såsom kungsörn och havsörn.
- minskat antal av dödat klövvilt på spåren räddar livet på främst kungsörn och havsörn, som tillhör en hotad del av vår fauna.
- genetiskt utbyte av viltstammar kan ske över större ytor.

- antalet påkörda älgar (i viss mån också rådjur och hjortar) och vildsvin minskar drastiskt. Därmed blir det färre trafikstopp pga påkörda djur och bättre trafikrytm. Det medför lägre kostnader för ersättningstrafik och mindre återbetalning av biljetter (pga stora förseningar).

Där banan byggs över befintliga vattendrag, och om terrängen så tillåter, är det önskvärt, att man samtidigt förbättrar vattendraget som livsrum åt växter och djur genom att skapa ett strömmande parti, där vattnet syresätts. Stenblock eller bärande pelare i strömmen kan vara exempel på åtgärder. Fria stränder föredras framför kulvertar. Detta behöver inte medföra väsentligt ökade kostnader.

Vi anser att ovanstående önskemål ligger helt i linje med Banverkets miljöpolicy, där man bland annat talar om Banverkets skyldighet att arbeta för att begränsa de negativa effekterna av ut- och nybyggnad av den infrastruktur, som samhället efterfrågar. Banverket har också ett ansvar att bidra till en långsiktigt hållbar utveckling tillsammans med olika aktörer. Till den senare gruppen räknar vi oss.

Mot bakgrund av ovanstående hemställs att

- Banverket i samband med en utbyggnad sätter upp viltstängsel, och att "viltövergångar" över järnvägen skapas på lämpliga platser;
- Banverket skapar strömmande partier, där vattendrag passerar;
- vår kontaktman kontaktas för att påbörja en dialog i frågan.

Vår kontaktman är Sten Ullerstad
Adress: Sikv. 5, 640 45 Kvicksund
Tfn: 016/ 354152 eller 070-6054152

Vi har vänt oss till Banverket centralt med denna skrivelse, eftersom verket ansvarar för byggande och drift av järnvägar.

För Naturskyddsföreningen Eskilstuna

För Naturskyddsföreningen Strängnäs

Sten Ullerstad, ordförande

Börje Olsson, Ordförande

För Föreningen Södermanlands Ornitologer

Lars Eriksson, styrelseledamot

För Ornitologiska klubben i Eskilstuna

För Ornitologiska klubben i Strängnäs

Lennart Eriksson, ordförande

Leif Ekblom, ordförande

Kopia på skrivelsen till

Näringsdepartementet, Åsa Torstensson
Banverket Produktion Öst, Sundbyberg
Banverket Projektering Divisionskontor, Borlänge
SJ att. Peter Lundquist
Länsstyrelsen i Södermanlands län
Eskilstuna kommun att. Infrastrukturstrateg Lennart Nilsson
Eskilstuna kommun att. Kommunstrateg Lars-Erik Dahlin
Strängnäs kommun
Naturskyddsföreningen i Södermanlands län
Naturskyddsföreningen Riks Stockholm
Sveriges Ornitologiska förening